

[Tommy Dinesen]

Kalundborg-Århus, kommer den ikke ud at sejle foreløbig.

I den forbindelse synes jeg, det er noget mærkeligt, at DSB går ind i den slags, når man har tre færger liggende uden besætning, uden at sejle, men det kommer vi tilbage til i morgen.

Med hensyn til udskiftningen i persontrafikrådet siger ministeren, at de mennesker, der sidder dér, er blevet ældre, og at de ikke har kontakt med deres folketingsgrupper. Jeg kan hertil sige, at ministeren ikke behøver at skifte SFs medlem ud, for vi har månedlig kontakt, ret så tæt endda.

Det, der var udgangspunktet, var, om der er et flertal, og det må jeg da gå ud fra at der er, når en forhenværende trafikminister udtaler her i sommer, at han mener, der skal gennemføres en lov, og hvad ved jeg. Det skal vi nok få undersøgt undervejs, også i udvalget. Men er der mulighed for det, vil vi da prøve at presse på for at få dette lovforslag igennem hurtigst muligt, inden det hele bliver ødelagt på grund af regeringens privatiseringsforslag.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Fjerde næstformand (Ole Vig Jensen):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til udvalget om offentlige arbejder. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Op-hold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

7) Første behandling af lovforslag nr. L 55:

Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m.v. (Deling af arbejdsdirektoratet m.v.).
(Fremsat 7/11 84).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Kaj Poulsen (S):

Det forslag, der her behandles, tager jo sit udgangspunkt i administrationsdepartementets redegørelse til arbejdsministeren af juli måned 1981, hvori man peger på skævheder i organisationen i arbejdsdirektoratet. På den baggrund søgte ministeren i foråret i år finansudvalget om oprettelse af en ny direktørstilling i arbejdsdirektoratet, og når vi ser på det lovforslag, som regeringen her har fremsat, må vi sige, at det er overordentlig skuffende, at ministeren ikke har holdt sig til den argumentation, som hun brugte i sit aktstykke nr. 219 til finansudvalget, som blev godkendt den 4. april.

Vi er enige i, at man bør styrke organisationen i arbejdsdirektoratet, men når man ser på det, ministeren her foreslår, så er der ingen tvivl om, at det roderi, som der er lagt op til her inden for direktoratet, vil betyde, at bureaukratiet vil blive uoverskueligt, først og fremmest for dem, der skal bruge systemet, og dernæst i AF-systemet, hvor enkeltpersoner kan få flere forskellige direktører at skulle henvende sig til på den ene og den anden måde.

Det ser ud, som om ministeren har trukket lod om, hvad der skulle det ene sted og det andet sted hen, under den ene eller den anden direktør, og det finder vi faktisk er overordentlig dårlig planlægning i betragtning af de problemer, der er i arbejdsdirektoratet, og som er overordentlig vel beskrevet i aktstykke nr. 219. Dér har ministeren ikke taget højde for det, som hun har foreslået i forslaget, og derfor må jeg skuffe ministeren ved at sige, at medmindre ministeren vil være med til i udvalget at kigge meget grundigt på, hvad det er, der skal til at foregå i direktoratet, og vi får de værste bureaukratiske ting ud af dette forslag, således at vi kan få et mere velfungerende arbejdsdirektorat ud af det, kan vi ikke gå ind for det. Man har på fornemmelsen, at det, der her er sket, måske er, at arbejdsdirektørens øjenfarve ikke passer til ministerens teint el.lign. Jeg kan ikke se, at der er nogen saglig begrundelse for at ændre arbejdsdirektoratet på den måde, som ministeren har foreslået.

Må jeg så sige med hensyn til ændringen af lovens § 79, stk. 2, hvormed ministeren søger at klargøre, at forskudsbetalingerne til A-kasserne skal kunne foretages også i frem-

[Kaj Poulsen]

tiden, at her er vi enige, og at vi er af den opfattelse, at denne paragraf bør gennemføres og gennemføres hurtigt. Jeg kan ikke forestille mig på baggrund af den debat, folketinget havde i sidste uge om problemerne med forskudsbetalingen på grundlag af landsdommer Niels Larsens redegørelse, at der i tinget kan være nogen modstand mod at gennemføre denne paragraf. Derfor skal jeg opfordre ministeren til, at vi, så snart vi mødes i udvalget, bliver enige om at tage § 79, stk. 2, ud af dette lovforslag og få det gennemført i løbet af ganske få dage, således at vi kan få bevillingssystemet klarlagt efter de retningslinjer, der skal være for administrationen af de danske statsmidler. Vi finder det altså overordentlig nødvendigt hurtigt at få gennemført denne bevilling på lovområdet.

Jeg tror i øvrigt, det bliver et overordentlig grundigt udvalgsarbejde, vi skal have vedrørende organiseringen af arbejdsdirektoratet, men hvis ikke den ændres i forhold til det, der står her i forslaget, må jeg skuffe ministeren med, at socialdemokratiet ikke kan deltage på dette område. Vi er enige i, at arbejdsdirektoratet skal styrkes, men den måde, der foreslås her, er vi uenige i.

Bo Kristensen (KF):

Jeg skal på vegne af det konservative folkeparti, venstre, centrum-demokraterne og kristeligt folkeparti give tilslutning til dette lovforslag og kan sige, at vi er meget tilfredse med, at arbejdsministeren er kommet med det. Vi finder det rigtigt, navnlig med henvisning til aktstykket af 4. april d.å. til finansudvalget, at få gennemført en adskillelse, således at vi får to direktører.

Det er også naturligt i og med, at man får den deling af ledelsen, at man derefter må foretage visse ændringer af strukturen ned gennem systemet, og vi mener, at arbejdsministeren på fornuftig vis har lagt op til denne deling på en sådan måde, at tingene kan hænge sammen og vi ikke får to adskilte systemer, som ikke vil kunne samarbejde om dette felt i de decentrale led.

Vi synes også, at ændringen af lovens § 79, stk. 2, er meget væsentlig, og vi er meget tilfredse med, at det kom frem inden forespørgselsdebatten i sidste uge, således at vi på den baggrund fik en mere åben og reel

debat, og også med, at lovhjemmelsspørgsmålet nu helt klart bliver sat på plads, så vi får den forskudsbetaling a conto, som er nødvendig for de enkelte A-kasser på grund af det store antal arbejdsløse.

Vi hæfter os i bemærkningerne fra arbejdsministeren specielt ved, at der, efter at den ændrede forskudsordning nu har fungeret et år, vil foregå en vurdering, og at arbejdsdirektoratet vil komme med en redegørelse for, hvorledes den fungerer. Vi venter – ligesom arbejdsministeren, som har lagt op til, at vi i begyndelsen af 1985 kan få en sådan redegørelse – at vi på den baggrund nærmere kan se, om det nu fungerer hensigtsmæssigt.

Alt i alt kan jeg sige, at vi er meget positive over for lovforslaget, og på de fire partiers vegne skal jeg hermed erklære, at vi er parate til positivt og hurtigt at gennemføre et udvalgsarbejde.

Lilli Gyldenkilde (SF):

Umiddelbart ser forslaget ud til at handle om det, der på nudansk hedder efterfølgende lovliggørelse af gældende praksis. Dette gælder ikke mindst punkt 18 om ændring af lovens § 79, stk. 2, som er den længe ventede og meget omtalte lovhjemmel til forskudsvis udbetaling af dagpenge til A-kasserne, og denne kan vi i SF umiddelbart tilslutte os. Jeg skal undlade at gå nærmere ind i en diskussion herom, for den har vi jo haft.

Med hensyn til det øvrige i forslaget er der en lang række kompetenceproblemer, som vi finder må gennemdrøftes under udvalgsarbejdet. F.eks. finder vi ikke, at det er en god idé, at man nu skal nedsætte et råd, når vi i forvejen har landsarbejdsnævnet. I landsarbejdsnævnet er der samlet en masse praktiske folk, som sidder inde med viden om det meget indviklede system, som dagpengesystemet jo er, og vi frygter, at den viden, den kompetence, som de ligger inde med i landsarbejdsnævnet, skal gå tabt i og med, at man skal have et mindre antal mennesker siddende i dette råd, og også fordi de ikke skal udgå fra præcis den gruppe, som udgøres af landsarbejdsnævnet.

I øvrigt er der flere forskellige ting i forslaget, som vi godt vil vide lidt mere om, før vi tager stilling til det. Det er jo sådan, at denne direktør er ansat, og vi er ikke ude

[Lilli Gyldenkilde]

efter, at han ikke mere skal være ansat, så det er ikke dér, vi har problemerne. Vi har just problemerne omkring landsarbejdsnævnet og rådet og vil bruge udvalgsarbejdet til at se nærmere på det.

Umiddelbart må jeg sige, at vi ikke kan tilslutte os lovforslaget, som det foreligger, men gerne går ind i en grundig drøftelse af det.

Dagmar Mørk Jensen (RV):

Da det radikale venstres ordfører, fru Lone Dybkjær, ikke kan være til stede, skal jeg på hendes vegne udtale, at det radikale venstre kan tilslutte sig det foreliggende lovforslag om opdeling af det nuværende arbejdsdirektorat i to selvstændige direktorater og dermed lovliggørelse af statens udbetalinger til arbejdsløsheds-kasserne, således som de faktisk foregår og er foregået i 15 år. Men vi skal bemærke, at denne godkendelse kun gælder, hvad der sker i fremtiden, og ikke, hvad der er sket før.

Imidlertid har vi nogle spørgsmål at stille i udvalget, bl.a. om de finansielle konsekvenser og den arbejdsopgave, som det påtænkte råd skal varetage. Derudover skal jeg blot sige, at vi ser frem til den redegørelse, som arbejdsdirektoratet skal give om, hvordan den nuværende ordning fungerer.

Som sagt: vi giver principiel tilslutning, men har nogle spørgsmål i udvalget om enkeltheder.

Jens Otto Madsen (VS):

Som ordførerne for socialdemokratiet og SF er vi i VS skeptiske over for det foreliggende lovforslag. Derfor vil vi lægge stor vægt på at få afklaret under udvalgsbehandlingen, om den foreslåede opdeling af direktoratet nu er den mest hensigtsmæssige. Det kan da være meget godt at styrke direktoratet, men det skal ikke blive mere bureaukratisk, mere uoverskueligt og mere uigennemsigtigt. Det skal tværtimod blive mere gennemsigtigt og mere demokratisk, også for dem, der er afhængige af direktoratet.

Med hensyn til lovens § 79, stk. 2, hilser vi naturligvis velkommen, at det nu lovliggøres at forskudsudbetale til A-kasserne, for det er helt nødvendigt. Det er måske lidt komisk, at hr. Kaj Poulsen lægger så stor vægt på, at det straks skal gennemføres; det kunne man

jo have gjort tidligere, da socialdemokratiet var ved magten, men bedre sent end aldrig. Vi vil også lægge vægt på, at denne paragraf og dermed lovliggørelsen bliver gennemført hurtigt, at det ikke trækker så længe ud, som selve udvalgsarbejdet omkring lovforslaget kan forudses at ville gøre, fordi der er mange problemer i det.

Vi vil også lægge stor vægt på at se dette i sammenhæng med de generelle angreb på A-kasserne, som er sat ind her i de seneste år, tilskyndet af regeringen. Jeg tænker f.eks. på Hæstrupudvalget, der blev nedsat i foråret, og som skulle gøre noget ved fejludbetalingerne. Den rapport, der er kommet fra Hæstrupudvalget, er i virkeligheden en rapport, der lægger op til yderligere forringelser af de arbejdsløses vilkår.

Men jeg vil ikke uddybe dette mere, heller ikke med hensyn til § 79, stk. 2, da vi havde en debat i sidste uge om den såkaldte dagpengeskandale. Jeg mener, at vi først kommer til den egentlige dagpengeskandale i morgen, men det kan vi vende tilbage til.

Dohrmann (FP):

L 55 er jo en bekræftelse på, at der i en lang årrække er begået en række ulovligheder af skiftende ministre ved forskudsvis udbetaling af dagpenge til A-kasserne. Det diskuterede vi som bekendt i sidste uge, men jeg har et enkelt spørgsmål til ministeren, og det vedrører punkt 19 i lovforslaget, § 84, stk. 2. Der står:

»Dette gælder, uanset hvor mange kvartaler det ATP-bidrag, der danner grundlag for beregningen, vedrører.«

Hvorledes skal denne sætning tolkes? Ligger der deri, at hvis man f.eks. beregner det over flere kvartaler, kan man få forholdsvis store beløb udbetalt lang, lang tid i forvejen? Jeg er meget usikker over for den formulering, og jeg vil gerne have en nærmere forklaring på den.

Arbejdsministeren (Grethe Fenger Møller):

Jeg vil gerne rette en tak til de ordførere, som har støttet lovforslaget, og så vil jeg sige til de ordførere, der har været mere skeptiske over for forslaget – det var især hr. Kaj Poulsen fra socialdemokratiet – at jeg ikke rigtig forstår denne uhyre skuffelse. Der er to hovedelementer i lovforslaget, og det ene

[Arbejdsministeren]

kunne hr. Kaj Poulsen støtte, nemlig forslaget om at få lovhjemmel til at foretage forskudsvisse udbetalinger af dagpenge.

Det andet hovedelement i lovforslaget er efter min opfattelse, at vi har måttet erkende, at arbejdsdirektoratet har været under et meget stort arbejdspress. Vi har for det første en stor ledighed, og det giver problemer for den del af arbejdsdirektoratet, som har skullet varetage opgaverne omkring formidlingen. Vi har også set, at med den store ledighed er der mange, der skal have dagpenge, og det har selvfølgelig også betydet en belastning af den del af arbejdsdirektoratet, som har med forsikringen at gøre. Det var på denne baggrund, jeg i foråret ønskede at sikre, at der blev en bedre arbejdsfordeling, og at der blev taget noget af presset væk ved, at man fik to direktører, således at vi har en afdeling for forsikringen og en afdeling for formidlingen. Det er så som en konsekvens af, at vi i foråret gennemførte, at der skulle være to direktører, at der nu foreslås en række ændringer, som efter min opfattelse er en logisk følge af, at man nu deler arbejdsdirektoratet op i to selvstændige direktorater. Det mener jeg faktisk er positivt. Jeg mener, at der er store arbejdsopgaver, der skal varetages, både når det drejer sig om arbejdsløshedsforsikringen, og når det drejer sig om arbejdsformidlingen. Vi regner da med, at der bliver endnu mere pres på systemet nu, hvor der er ved at komme gang i beskæftigelsen, og at der så bliver ting, der skal formidles.

Så vil jeg sige til hr. Dohrmann, at de ændringer, som er foreslået af § 84, finder sted efter henstilling fra Arbejdsmarkedets Tillægspension, og at forslaget alene tilsigter at opretholde gældende praksis på området.

Jeg skal i øvrigt sige tak til de ordførere, som har ytret ønske om positivt at støtte dette forslag.

Kaj Poulsen (S):

Ministeren forstod ikke den kritik af forslaget, som jeg gav udtryk for, så jeg skal prøve at præcisere det lidt nærmere; der er jo ikke tid til at gå forslagets mange punkter igennem og debattere dem.

Men lad mig tage mit udgangspunkt i, at ministeren har søgt en direktørstilling ekstra og fået den bevilget med socialdemokratiets stemmer i finansudvalget den 4. april i år.

Hvad var en af ministerens begrundelser i aktstykket? Der står:

»Det er ikke hensigten i forbindelse med opdelingen at foretage principielle ændringer i styringen af arbejdsløshedsforsikringen og arbejdsformidlingsområdet, herunder landsarbejdsnævnets medvirken.«

Jeg må nok sige, at i forhold til den formulering, der lå til grund for godkendelsen, er det, der ligger i lovforslaget, overordentlig skuffende.

Jeg synes også, jeg vil sige til ministeren – og så kunne vi måske få en reaktion fra ministeren – at vi er jublende lykkelige i socialdemokratiet over, at vi nu for første gang, siden denne arbejdsminister trådte til, har kunnet se i en fremsættelsestale, at lovforslaget har været behandlet i landsarbejdsnævnet. Det synes vi er positivt. Nu følger ministeren de hensigter, der har været med denne lovgivning. Men hvad er det egentlig, landsarbejdsnævnet har sagt? Vil ministeren her fra talerstolen redegøre for, bare i principielle vendinger, hvad det er, landsarbejdsnævnet har sagt?

Jeg skal oplyse, at et enigt landsarbejdsnævn har taget afstand fra det, ministeren her foreslår. Det er både LO-delen og DA-delen, ja, det er simpelt hen hele landsarbejdsnævnet, og derfor må ministeren ikke bare stå uforstående over for, at vi også har kritik tilovers for det, når ministerens egne organer ikke kan se nogen fornuft i det, der foretages. Men jeg kunne godt tænke mig at høre ministeren redegøre for, hvad landsarbejdsnævnet har ment om dette lovforslag; så kan det være, ministeren bedre forstår, hvad det var, min kritik gik på.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden:

Udtræder: Arentoft (KF)
Nyt medl.: Pia Kjærsgaard (FP)

Formanden:

Der er ikke mere på dagsordenen.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, torsdag den 15. november 1984, kl. 10.00.

Der er foretaget ændringer i følgende udvalg:

Teknologiudvalget (14/11 84):

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den i salen opslåede dagsorden.

Udtræder: Sven Skovmand (RV)

Ny stedf.: Lone Dybkjær (RV)

Mødet hævet kl. 16.36

Udv. for forretningsordenen (14/11 84):